

УДК 657.1: 338.46

Н. І. Татарин, Р.О. Шимчик

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

НЕОБХІДНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

N. I. Tataryn, R.O. Shymchuk

NEED FOR COST MANAGEMENT SYSTEM MANAGEMENT ENTERPRISE

Як відомо, менеджмент – це процес організації певної діяльності групи людей для досягнення поставлених перед нею цілей. Цей процес потребує координації і стимулювання дій учасників, що, у свою чергу, зумовлює необхідність існування певної влади в цій групі людей, яка може виступати як в офіційній, так і в неофіційній формі. Тому менеджмент – це й певна система, метод, підхід визначення та відбору специфічних цілей; організація і стимулювання планової діяльності для досягнення поставленої мети, делегування й контроль певних виробничих і управлінських функцій, оцінка діяльності, згідно з якою можуть відбуватися певні зміни в планах і виробництві. Менеджмент як виробничий ресурс і як його функція безпосередньо впливає на формування виробничих витрат і ефективність господарювання. Ефективність менеджменту можна визначити відношенням певного результату від прийнятих рішень до виробничих витрат, пов'язаних з їх виконанням. Управління витратами є своєрідною допомогою в контролюванні за процесом управління. Як пов'язані ці два поняття: «менеджмент» та «управління витратами»? До ключових функцій управління, як відомо, належать: планування, мотивація, організація та контроль. Вони також є невід'ємними атрибутами й в управлінні витратами. Вміння правильно розпоряджатися витратами – це шлях до ефективного господарювання, тобто забезпечення прибутковості виробництва. Для того аби краще зрозуміти суть зв'язку менеджменту та управління витратами пропонуємо розглянути такий приклад. Два конкуренти спеціалізувались на вирощуванні зеленої цибулі. Проте різниця між даними підприємствами була наступна: одне було більш прибутковим у порівнянні з іншим, хоча умови виробництва ніби однакові. Виникає запитання, чому такі різні результати? Тому, що перший підприємець був справжнім менеджером і використовував енергозберігаючі лампи потужністю 18 кВт, а інший – лампи розжарювання, які споживають 100 кВт. Неправильне управління власними витратами далось для підприємства взнаки. Для того аби вміло розпоряджатися «доходами-витратами», потрібно знати основні закони менеджменту витрат, зокрема :

- 1) зосередження уваги на попередженні необґрунтованих витрат, а не на їх обліку;
- 2) тісний зв'язок між оперативними і стратегічними цілями виробництва;
- 3) концентрація на оцінці прибутковості діяльності й аналізі руху готівки та витрат;
- 4) рівноцінне використання технологічних інновацій і шляхів економії витрат з метою збільшення прибутку;
- 5) обґрунтоване залучення в систему всіх видів витрат, у тому числі витрат з реалізації (збуту), маркетингу, загальногосподарських (адміністративних).

Отже, системи менеджменту та управління витратами – тісно пов'язані між собою. Жодне підприємство не хоче працювати собі в збиток, витратити більше ніж може заробити, кожен прагне до ефективного виробництва. Проблеми, які виникають у підприємств, з приводу витрат пов'язані здебільшого з поганою обізнаністю в сфері управління ними та недооцінюванням приналежності їх зв'язку з менеджментом. Правильне розпорядження витратами підприємства – це шлях до його прибутковості.